

MEMORIALISTICĂ

Ion DUMITRESCU

„FILELE MELE DE CALENDAR“

(continuare din numărul trecut)

II

Decembrie 1957

Înființăm o secție de fanfară cu Eremia, Dinu Stelian, Horceag, Totan etc.

- Se înmulțesc nemembrii care încasează drepturi de autor în toată țara.

- Îl angajăm pe Totan cu sarcina de a se ocupa de difuzarea creației. Are nevoie de bani (copii etc.).

- Dandara și W.M.Klepper primesc bursă specială de la U.C. (orfani, căsătoriți, studenții mei).

- Acordăm pensia de 2000 lei (de onoare) lui A.Bena (Cluj).

- Luăm Editura Muzicală de la Minister. Începem organizarea: o mutăm în local propriu.

- **Joi 19 decembrie 1957** - Ședința de Comitet. Membrii sunt aduși cu mașini (taxiuri). Ninge, frig, vânt.

- Primim Complexul Peleş pentru odihnă și creație. Cele trei uniuni organizează și plătesc câte o sumă proporțională.

Ianuarie 1958

- Inițiem o acțiune pentru o lege fundamentală a uniunilor de creație.

- Th.Bălan e primit membru în U.C.

- Iarăși Letoni. Pretinde, țipă, împrășcă. „Mendelsohn e antisemit, Hilda

Jerea - o nimica“ etc. Vrea bani. El are muzica în cap. Apare Igor, fiul.

- N.Oancea cere un „ajutor de sărăcie“.

- Mia Braia vrea să fie membră. Să aibă drepturi.

- Letoni a întreprins o călătorie de afaceri la Moscova. „A mâncat

înghețată, a strănutat de 50 de ori în holul Operei Mari, a încasat 5000 de ruble (!)“,

s-a îngrășat, a primit felicitări, s-a angajat să scrie o operetă. Vrea Premiul de Stat,

și-a adus frigier și magnetofon. Vrea televizor. Are și nevastă.

- Onițiu primește pensie de la U.C. (infirmitate a vederii).

- Invit revista „Muzica“ să scrie despre Silvio Florescu, mort în 1944. Fratele lui ne aduce materiale.

Februarie 1958

- Reorganizăm biroul de copiat muzicală.
- Acordăm un ajutor văduvei lui Grigoraș Dinicu, bătrână, bolnavă, săracă.
- Colaborăm la organizarea Concursului de creație muzicală „Ion Vidu“.

Organizăm concurs pentru imnul de stat.

- Organizăm o audiție cu cântece de A.Pann. Breazul conferențiar, Dan Moiescu solist, Dalles, taraf.

- Lulu Orăscu contra Ion Vasilescu (bârfe, anonime).

Martie 1958

- Organizăm biblioteca: fișier, inventar, comenzi achiziții, sală, ore de primire etc.

- Tipărim memoriile lui Niculescu-Basu.
- Constantin Dimitrescu - manuscrise, tipărituri, carte.
- Stroe Aurel primește un ajutor eșalonat.

- Anatol Albin are multe nevoi: programare, drepturi, ajutoare. Se mănâncă cu Radu Șerban și G.Klein.

- Stela Sava are multe pretenții, dar nu înțeleg ce vrea. Cred că nici ea nu știe.

- Mă vizitează Traian Mihăilescu de la Iași. Are idei, vorbește multe. S-a îngărașat tare.

- Nic.Kirculescu aduce propunerile lui celebre pentru reorganizarea muzicii ușoare, vieții muzicale, Uniunii etc. etc.

- Organizăm audiția la Uniune a ciclului de cvartete de Bartók (discuri, cvartetul „Julillard“).

Organizăm un ciclu de audiții „Evoluția jazz-ului“ (discuri de la Andricu).

- Organizăm un concert-audiție la Uniune cu *negro-spirituals*; Emilia Petrescu, Teodorian, Secăreanu, la pian N.Rădulescu.

- La Editura Didactică lucrează Froimescu și P.Brâncuși. Vin la mine cu diferite propuneri.

- Mă vizitează Lucian Voiculescu de la Filarmonică. A scris o carte despre George Georgescu. Vrea tipar.

- Primim în Uniune pe Pr.Gh.Dumitrescu-Bistrița (ii acordăm o pensie).

- /.../

- M.Basarab face crize repetate de megalomanie la Filarmonică, înjură pe G.Georgescu și Silvestri. O delegație de filarmoniști mă vizitează ca să se plângă. Aduc un memoriu contra lui Basarab.

- N.Beloiu are nevoie de bani. Suferă de ochi.

- Iar D-na Bulacev. Bătrânul e orb. Nina, fata lor, a fost eleva mea. Are idei. A dăruit pantofii unei colege sărace și umblă desculță. Nu mai poate merge la serviciu. Mama zice că are „iepurii la cap“.

- Filaret Barbu umblă cu plângeri și intrigi. Dar vrea să se-mpace. Îmi trimite ambasador pe Pr.Liviu Stan.

Aprilie 1958

- I.Băjescu-Oardă vrea ajutoare. „Prichici i-a furat romanțele”.
- Comandăm lui Cik Damadian un număr de caricaturi.
- Noru Demetriad iar a divorțat. A rămas fără locuință, ca de obicei.
- Acțiuni pentru difuzarea muzicii românești în țară.
- Avem oaspete pe violonistul Robert Söetens (recital la noi).
- Organizăm o nouă excursie pe Dunăre cu vaporul.
- Dinu Șerbănescu e tare bolnav și obosit. Vrea să fie primit membru în U.C.
- Profesorii din învățământul mediu muzical au 800 lei pe lună.

Mai 1958

- Niki Atanasiu și Gabriela Deleanu sunt delegați să facă un control de partid în Uniune. Se prezintă.
- V.Donose cere serviciu la Editură.
- Organizăm tipărirea *Lexiconului muzicienilor români* cu Viorel Cosma.
- Pornim o acțiune pentru Anton Pann (mormântul).
- Virgil Gheorghiu e tare amărât. Vrea bani.
- Avem oaspete pe Cillario (violonistul, dirijorul, soțul lui Vicky Genoveanu-Milicescu).

Septembrie 1958

- Viorel Cosma lucrează la *Indexul compozitorilor și muzicologilor români*.
- Organizăm participarea la Congresul de muzicologie „Chopin” - 1960, la Varșovia.

Octombrie 1958

- Comemorăm 5 ani de la moartea lui Th.Rogalski.
- Văduva lui Bohociu ne donează două pianine.
- Primesc pe Const.Georgescu de la Iași. Îl înjură pe V.Popovici. E beat și miroase și sughiță. Are nasul roșu.

Noiembrie 1958

- Acționăm cu energie pentru apariția lexiconului (V.Cosma).
- Sculptorul Dimitriu-Bârlad propune un Enescu (sculptură).
- Nic.Beloiu are greutăți materiale. Acordăm atenție.
- Zeno Vancea declară că moare. Termen: februarie 1959. Dorește înmormântare simplă, fără nici o cheltuială. În schimb, banii care ar fi trebuit să-i cheltuim atunci, să-i dăm acum ca ajutor. (Citat, transcris exact, 7 noiembrie 1958).

- Manuscrisele compozitorilor din Uniune (bibliotecă) nu se mai scot afară. Se vor face îndată copii pentru circulație (interpretare). Se vor păstra.

- Buicliu e tare cătrănit contra muzicii moderne. Îl „detestă pe Feldman“.

- Joi 13 noiembrie apare Vasile Ionescu împreună cu patru inși din partea Ministerului Culturii și a C.C. „pentru informare și analiză“. Vor să analizeze toată activitatea Uniunii. Să le punem la dispoziție totul. Punem.

- Irina Lăzărescu e tare supărată că nu cântă. O persecută Gabriela Deleanu (zice). Vrea să concerteze în străinătate: „sunt și eu cel puțin cât Cella Delavrancea, Madeleine Cocorăscu și Aurelia Cionca“.

- Traian Mihăilescu (Moșu) a ajuns cum nu viza. Dirijează la circ. Are încurcături cu banii. Ne aducem aminte când purta ghetre, pălărie Eden, ac de cravată cu mărgică, monoclu și baston. Monoclul l-a scăpat în closetul nostru din Str.Jupiter. Acum e ponosit și gras ca un butuc scăpat din foc. Acord toată solitudinea.

- Xaver Dressler împlinește 60 de ani. Îl aniversăm.

- Organizăm biblioteca muzicală de împrumut. Perfecționăm circulația partiturilor.

- Grigore Ghidionescu e un original. Mă ține cu fel de fel de informații biografice. „Se simte în deplină eflorescență“ (e scheletic). La Cluj era angajat la Primărie cu sarcina de a număra câinii. Nu mai are decât doi dinți pe partea stângă, îi văd. Vrea un ajutor să-și „completeze“ dantura. Vrea să aibă și el fotografie în revista Radio. N-are lemne, n-are mâncare, soția are „spondiloză“ la dinți, se încălzește cu lampa de gaz. Nu vrea pensie, „e tânăr“. A scris *Ionică la circ*. Vrea editare, drepturi, ajutoare, difuzare, dar nu pensie („moarte civilă“ zice). Acționăm.

- Mansi Barberis vrea multe: achiziție, tipar, membră în comisia simfonică, Premiul de Stat, străinătate etc. „Când aude de Klepper vede negru“. Și de Hilda „roșu“.

- Giroveanu are complexe. I-au ieșit vorbe că ar pleca în Israel. Dezmințe. „Eu vreau să fiu fluierat pe stradă în București, nu la Tel-Aviv!“.

- Primesc vizita lui Erich Bergel, tânăr dirijor de la Oradea. Vrea la Filarmonica din Cluj. P se opune, că „a dirijat un oratoriu catolic“. Intervin, va fi numit la Cluj.

- La Timișoara, Cuteanu și Ursu întrețin un conflict public. Ursu e alimentat din București de Liviu Rusu cu informații. Ursu zice că Mircea Popa e „un dușman al muzicii românești“. Face atmosferă contra. Îi chem la București.

- Tov. V.Florea a cerut ca revista „Muzica“ să apară în număr dublu 10-11, „ca să nu fie un număr special Enescu“ (!!). Ce au cu Enescu?!

- Pictorul Iosif spune că pictorii o duc foarte greu. El nu câștigă decât câteva mii de lei pe an. Îi cumpărăm două tablouri pentru Uniune.

- Bătrânul profesor Moruzov (și compozitor). Vrea ajutor în câteva probleme. Îi acordăm pensie. I-am suplinit catedra la Liceul „Lazăr“ prin 1938.

- Remus Georgescu solicită sprijin. O duce greu. Intervenim prompt.

Decembrie 1958

- Acordăm un supliment de bani pentru organizarea bibliotecii muzicale de împrumut.

- Primesc pe „Sir“ Bernard Heinze, profesor la Universitatea din Melbourne (4 decembrie 1958). Naiv. Mestecă franceza ca pe-un chewing-gum. Îi plac alcoolurile tari. Zice că în Australia nu există o tradiție a muzicii clasice, mai ales în compoziție, iar curentele moderniste importate au dat buzna, alungând din sălile de concerte ultimii amatori; viața muzicală lăncezește. Oamenii se ocupă de afaceri, banii merg în alte părți, bieții greieruși... El se declară strămtorat din toate punctele de vedere.

- Ion Filionescu zice că a fost scos de la Filarmonică. Vrea să fie ajutat, să-l lăsăm să scrie și el muzică de teatru, că a mai scris. Îl lăsăm în pace, să scrie. E-adevărat c-a fost lichea - doar l-am văzut pe teren - dar... Parc-a fost numai el?...

- Comemorăm pe Juarez Movilă - 15 ani de la moarte. Corurile lui pe care le cântam cu Ștefan Popescu în Conservator... Dar fetele lui - două codane sfioase? Eram colegi.

- Prima indicație severă privind pe cei plecați în Israel sau în alte părți. Până acuma am tot încurcat-o cu Bughici, cu tov. Răutu. Acum, Comitetul trebuie să decidă scoaterea din Uniune. (E vorba numai de membrii Uniunii).

- Au plecat, sau pleacă, sau sunt înscriși să plece: Andrei Adorian, Edgar Cosma, Radu Drăgan (fostul secretar de partid, buclucaș politic emerit), Simion Davidovici, Gabriela Deleanu (gușata partidului), George Klein, Leon Klepper (bunul prieten, Leon), Ana Severa Benția, Gicu Koffler, Sergiu Natra (fiorosul ideolog), Mariana Rodan-Rabinovici, Petre Romea, Puiu Rubinstein, François Schapira (istețul Franzulică de la revista Muzica, fecior de Orfeu moldovean, cum a lansat de câțva timp), Bruno Reinhardt (fostul meu discipol respectuos), Harry Reininger... Lista rămâne deschisă.

Mulți au plecat deja. Alții așteaptă, dar sunt mazițiți.

Alți plecați: Constantin Silvestri (gata de plecare, adică nu se știe dacă mai vine), Frederick Waneck (neamțul care râde), Rath Ladislau.

- Până în 1958 au decedat puțini membri ai U.C.

În 1959 Ioan Chirescu împlinește 70 de ani, iar Paul Constantinescu - 50. Luăm măsuri (o monografie Chirescu, una Paul, distincții, sărbătoriri, concerte, radio). Trebuie!

- La ședința de Comitet, după ce ne-a-nveninat cu un discurs de-un ceas, Buicliu a plecat, trântind ușa. Nu știu pentru ce. Paul îmi trimite un bilet:

„Asta, zic, bună-cuviință:

Că decât să stea-n ședință

Să ne frece maioneza,

Mai bine-nghițea proteza!”

- Zeno are o nefrită (zice el), care-l obligă să doarmă până la 11, să mănânce pușori fripți, să bea coniac pe datorie, să fumeze de-împrumut și să ciupă pe sub fuste...

- Ghiță /Gh.Dumitrescu/ e considerat de Vieru ca un compozitor „cu vână țărănească“ /.../

- Marțian Negrea, de când i-am tulburat siesta la Fondul Muzical, nu mai participă la nici o ședință de Comitet. În schimb, vine prompt la casierie și se ține pe lângă Editură și la cinematograful cu familia. Când a auzit, într-o zi, că drepturile de editare se calculează pe numărul de măsururi, a cerut partitura de la *Tarantelă* și din 12/8 a făcut 6/8. Mi-au arătat băieții manuscrisul... Opera i-a reprezentat *Păcat boieresc* cu sala goală, și a dat vina pe Uniune, că nu i-a cumpărat biletele.

- Maestrul Chiurescu, în raportul despre cântecul de copii, îl consideră pe Nelu Ionescu „pionier” al genului. Tot Paul (astăzi face epigrame, altădată caricaturi):

„Nea Alecu, nea Alecu,
Tunde oaia și berbecu’,
Iar berbecu’ îi zberca:
Pionier, pe lâna mea!”

- Dan Grigore... Dan Grigore... Dan Grigore, toată ziua Dan Grigore!

Meșterul Jora: Dan Grigore; Mariana: Dan Grigore; mamă: Dan Grigore; D-na Grigore: Dan Grigore; colonelul Grigore: Dan Grigore; că bursă, că ajutor, că pian, că Sinaia, că Cella, că Drâmba, că Grete... Numai de-ar ieși ceva din băiatul ăsta!...

Ianuarie 1959

- La stăruințele lui Bughici, ultimii evrei care pleacă sunt scoși din Uniune.

Februarie 1959

- Pentru că Ministerul nostru al Culturii mă-ncurcă de un an jumătate cu placa comemorativă pe casa lui D.G.Kiriac, mă duc cu Perescu și Nițuică și-o căldare cu ciment în Str.General Angelescu și instalăm placa. Nimeni nu ne-ntreabă nimic.

- Am stat două săptămâni bolnav în casă. Răgușit și tușigos. N-am ieșit decât la înmormântarea lui Alfred Alessandrescu (18 februarie).

- Iar, organizarea birourilor secțiilor de creație și de muzicologie: cum să se facă audițiile lucrărilor, cum să se întocmească referatele, cum să se țină evidența etc.

Martie 1959

- Bursele lunare acordate de Uniune studenților și elevilor în muzică se stabilesc la 300, 400, 500 lei. Bursa specială a U.C. - la 800 de lei. Beneficiază foarte mulți.

- Fiica lui Cocișiu (Silvia) - studentă - primește o bursă până la trecerea examenului de stat.

- Riegler-Dinu cere pensie. Împlinește 60 de ani.

- Se acordă pensie surorilor Dima (ficele compozitorului) și fiilor (urmașilor) lui George Stephănescu.

- Declarația lui Vasile Ionescu - director în Ministerul Culturii -, care a condus analiza asupra Uniunii, făcută în ședința cu Comitetul: „Dacă n-ar fi bârfortorii, U.C., în starea în care se află astăzi, este o instituție splendidă, din toate punctele de vedere“. (Transcrisă exact).

- Ședințele de cinematograf încetează. Ni s-a recomandat „economie“.
- Georgică Bălan combate acum „modernist“.
- „Contemporanul“ publică o mică notiță despre Alfred Alessandrescu. Atât!
- Comemorarea Händel la Uniune.
- Mansi Barberis îmi expune probleme de toate felurile. Se plânge că e tratată cu indiferență. Zice că o persecută Alfred Mendelsohn și Hilda Jerea.

Mai-Iunie 1959

- Aniversăm pe Paul Constantinescu pentru 50 de ani.
- Demisionează, la presiunile din afară și intrigile dinăuntru, Mihai Pușcariu. Păcat, că era admirabil! Cu el, eu am făcut multe lucruri bune. Ni se impune lulu Simionescu, fost șef de cadre.
- Legea cumulului ne face greutăți mari.
- Avem oaspete pe Muradelli, care a avut probleme cu rezoluția lui Jdanov, în 1948. E simpatic.
- Popescu-Peppo în proces de insultă, prin anonime, a oficialităților (10 ani închisoare). Epigrame, aforisme, anonime.
- Primim o delegație de muzicieni cehi. Nu știu ce vor. Horeij zice: „Pe noi ne preocupă soarta tuturor țărilor socialiste. Am venit în România ca să găsim forme de colaborare, să luptăm contra capitaliștilor“ (!) Sunt chinuit într-o ședință lungă, încâlcită. Am luat notițe amănunțite, cu observații. În text apare mereu: „mor, mor!“! Vizita lor „e în folosul lagărului socialist, pentru ușurarea sarcinilor tuturor democrațiilor“. Cer să publicăm în presă discuția. (N-am înțeles nimic). De-abia la masă, îl înecăm pe Horeij în riesling și tace.

Ianuarie 1960

- Uniunea preia atribuțiile Fondului Muzical, care se desființează.
- Zeno zice că suferă de „perioștită scapulo-umerală dreaptă“, artroză. Face injecții cu „ampule mortale“, vrea să se interneze la Sanatoriul *Corbiei ciungi*.
- Avem oaspete pe Antonio Janigro. Îl onorăm.
- Discutăm problema manualelor de muzică. Editura Didactică își face de cap și miroase a incompetență.
- Acordăm pensie D-nei C.Brăiloiu (Lucia).
- Aniversăm pe Fredy Mendelsohn la 4 februarie 1960 (50 de ani). Comitet, masă, discursuri, revistă, radio.
- Andricu și Mansi Barberis sunt proscriși oficial. Primim dispoziții că nu mai pot fi difuzați.
- Joi, orele 12 la Uniune, comemorarea lui A.Alessandrescu. Inaugurăm și bustul (sculptorița Ionescu).

- Pornim acțiune pentru tipărirea lucrării Părintelui Iancu D.Petrescu. Întâmpinăm greuțaji.

- Acționăm pentru înființarea câte unui Magazin „Muzica“ la Constanța și Hunedoara.

- Participăm cu Editura Muzicală la o expoziție la Chicago.

Martie 1960

- Firca Gheorghe vrea să vină în București (din Timișoara). Mijlocim transferul.

- Reorganizarea birourilor secțiilor de creație. Feldman, Chirescu, Ion Vasilescu, Z.Vancea, D.Crăciunescu (fanfară).

Aprilie 1960

- Plănuim o călătorie în țară, la filiale și cenacluri: Iași - 2 zile, Tg.Mureș - 2 zile, Cluj - 3 zile, Timișoara - 1 zi. Întoarcere - 1 zi. O zi pauză = 12 zile. Cu Fredy Mendelsohn.

Text stabilit de Ilinca Dumitrescu